

7.9.2020

תקצירי קורסים לשנת הלימודים תשפ"א (2020-2021)

01א118.1998, אוריינות אקדמית – בית הספר לאמנויות (Academic Skills – School of the Arts)

שיעור מתוקשב, 2 נ"ז, 2 שש"ס

ד"ר שלי זר-ציון

עוזרות הוראה: טליה אליאב וטליה הופמן

קורס מתוקשב לכלל בית הספר לאמנויות, אשר פורש בפני הסטודנטים את מבנה עולם המחקר והידע בתחום הלימודים האקדמיים של האמנויות. הקורס יעניק לסטודנטים התמצאות בסיסית וחשובה במשאבי הידע האקדמיים – הספרייה ומנגנון החיפוש שהיא מציעה, מאגרי מידע שונים והכוונה לחיפוש חומרים אקדמיים באינטרנט.

הסטודנטים ילמדו מהם חומרים ראשוניים בתחומי האמנויות - במוסיקה, תאטרון ואמנות פלסטית. הם ילמדו מהו ההבדל בין חומרים ראשוניים למחקרים אשר נכתבים אודותיהם, ומכונים – ספרות משנית. הסטודנטים ילמדו לשלוט בסוגי הספרות המחקרית המקובלת – ספרי מחקר ומאמרים בכתבי עת או באסופות מאמרים, וילמדו לזהות ולהתמצא בסוגי המחקרים השונים. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים חיפוש של חומר מחקרי בספרייה על פי שאלת מחקר ומילות מפתח, וילמדו לבצע רישום פורמאלי של סוג החומר הזה בביבליוגרפיה ובהערות שוליים. בחלקו האחרון של הקורס יתנסו הסטודנטים בקריאה וכתובה אקדמית וילמדו כיצד ניתן להתמצא בספר מחקר באמצעות תוכן העניינים, כיצד ניתן למפות בצורה יעילה מאמר אקדמי, וכיצד ניתן לנסח רעיונות שלהם בתחום האמנויות תוך התייחסות לשיח האקדמי בתחום.

01א118.2529, עיונים בתאטרון מערבי – חלק ראשון, מיון הקלאסית ועד הברוק

(Studies in Western Theatre – Part I)

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס

ד"ר שלי זר-ציון

קורס זה מציג תחנות בתולדות התאטרון במערב. הקורס עוסק בתפיסת המרחבים התאטרוניים השונים לאורך ההיסטוריה, בזיקה לספרות הדרמטית האופיינית לתקופה, ולתפיסות העולם והמאפיינים התרבותיים שבה התקיימו המופעים.

קורס זה מתמקד בלימוד מקרי מבחן בתולדות התאטרון במערב. הקורס עוסק בתפיסת המרחבים התאטרוניים השונים לאורך ההיסטוריה, בזיקה לספרות הדרמטית האופיינית לתקופה, ולתפיסות העולם והמאפיינים התרבותיים שבה התקיימו המופעים. התחנה הראשונה שנתמקד בה היא התאטרון בעולם העתיק – היווני והרומי. נתמודד עם השאלה כיצד נולד התאטרון, ומה ניתן ללמוד על הזיקות שבין התאטרון היווני העתיק לפוליס היוונית ולמיתולוגיה הקלאסית. לאחר מכן נבחן את השינויים שחלו בתאטרון עם התבססותה של האימפריה הרומית. התחנה הבאה היא התאטרון של ימי הביניים. נדון במודלים השונים של תאטרון דתי וכניסייתי. מכאן נעבור לתאטרון השקספירי, נדון במבנה מבנה האליזבטנית, ובתפיסות העולם תפיסות העולם אשר באו לידי ביטוי ביצירתו של שקספיר. בתחנה האחרונה נתמקד בקומדיות של מולייר ושל גולדוני במאה ה-17, תוך התמודדות עם מסורת תאטרון הקומדיה דל ארטה.

01ב118.2530, עיונים בתאטרון מערבי – חלק שני (Studies in Western Theatre – Part II)

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס

ד"ר רוטי אבליוביץ'

קורס זה מציג תחנות בתולדות התאטרון במערב. הקורס עוסק בתפיסת המרחבים התאטרוניים השונים לאורך ההיסטוריה, בזיקה לספרות הדרמטית האופיינית לתקופה, ולתפיסות העולם והמאפיינים התרבותיים שבה התקיימו המופעים. חלקו השני של הקורס יעסוק בתולדות התאטרון המערבי למן הנאורות ועד לתאטרון המודרני. נעמוד על המאפיינים של התאטרון המשכילי, נתמודד עם מאפייני התאטרון הרומנטי, נדון בריאליזם ובביטויים האסתטיים של מגמות פוליטיות של ראשית המאה העשרים בתאטרון.

קברט פוליטי -- אז ועכשיו (Political Cabaret then and now) 01א118.2541

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
פרופ' עתי ציטרון

הקברט נולד בפריז, בירת צרפת, בתחילת שנות ה-80 של המאה ה-19, ומיד הפך להצלחה מסחררת בקרב בני כל המעמדות. תחילה נתוודע אל מקורותיו, סגנונו המיוחד, וכוכביו, אל ההקשרים החברתיים והפוליטיים שלו, והאסתטיקה שייחדה אותו. הנושא הבא הוא הגירת הקברט לגרמניה ולאוסטריה -- הקברטים הראשונים בברלין, ובעיקר במינכן, שם נזרע זרע הפורענות של הקברט הפוליטי, הארסי של פרנק ודקינד וחבריו בקברט "אחד-עשר התליינים". מהלך רדיקלי נוסף נעשה בקברט וולטר, שפרח בציריך, בירת שווייץ, במהלך מלחמת העולם הראשונה. חבורת האמנים הבינלאומית יצרה שם מופעים אנטי-מלחמתיים, אנטי-אמנותיים, ואנטי-תרבותיים, שהולידו את תנועת הדאדא. כשהדאדא הגיעה לברלין המובסת ב-1919, הוא נעשה תוקפני וחסר רחמים. אז נולד הקברט הפוליטי של ויימאר – יצירתם של סטיריקנים פוליטיים נשכניים, ששיתפו פעולה עם מוסיקאים ועם פרפורמרים (זמרים, שחקנים, רקדנים) כריזמטיים, נועזים, בעלי הופעה חריגה ומהפנטת. בסצינת התיאטרון הגועשת של רפובליקת ויימאר היה הקברט פופולרי בצורה יוצאת דופן. הוא אימץ את רוח האלתור והדקדנטיות של הג'אז האמריקני, את תחושת החירות האישית והמינית, ובמרבית המקרים, לא ויתר על סאטירה פוליטית חריפה ועל חתרנות. על התחזקות הנאציזם, הגיב בהתקפות אנטי-פשיסטיות חריפות, ולכן, כשעלה היטלר לשלטון, נאלצו הקברטיסטים להימלט על נפשם לארצות מקלט. חלקם נתפסו, נכלאו ונרצחו. אחרים היו ברי-מזל והצליחו לחזור ליצור בארצות אליהן הגיעו כפליטים.

השיעור משלב לימוד עיוני עם התנסות ויצירה. ההרצאות והחומרים התיעודיים יתארו את הרדיקליזציה הפוליטית של הקברט הגרמני בתקופת ויימאר (1918-1933). בסוף כל שיעור יקבלו הסטודנטים תרגיל לביצוע (חיבור וביצוע של שיר, מונולוג, מערכון או ריקוד) בהשראת החומרים שהוצגו בהרצאה. התרגילים יפותחו בהמשך, כך שתיבנה תכנית קברט מקורית, מקומית ועכשווית, שתוצג לקהל בסוף הסמסטר.

דרישות השיעור: נוכחות מלאה, ביצוע תרגילים ופיתוחם לקראת מופע, השתתפות במופע, וכתובת עבודה מסכמת קצרה על מקורות ההשראה ליצירה האישית והקבוצתית.

אזהרה: הקברט תמיד עסק במיניות, ובקברט של תקופת ויימאר היה שימוש שכיח בעירום, בטקסטים בעלי משמעות מינית ובשפת גוף מתגרה, בייצוג גאה של מיניות הטרוסקסואלית והומוסקסואלית, בטרנססוסיזם ועוד. השיעור שלנו יעסוק בתכנים אלה ובהיבטים הפוליטיים שלהם. סטודנטיות וסטודנטים שעלולים להרגיש לא בנוח בדיונים בנושאים אלה מתבקשים לקחת זאת לתשומת לבם ולא להירשם לשיעור.

מופע הפוליטיקה (The Performance of Politics) 01א118.2541

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
פרופ' עתי ציטרון

מרגע הולדתו ועד היום מתייחס התיאטרון לדינמיקות חברתיות-פוליטיות. לעתים משמשת הפוליטיקה רקע לעלילה, אבל פעמים רבות היא עומדת במוקד ההתרחשות. התרחשות זו יכולה לבטא עמדה ביקורתית, לפעמים סאטירית, ביחס לשלטונות ולמדיניותם, להציג שאלות עקרוניות לגבי תפיסות מקובלות, להטמיע בתודעת הצופים תפיסה פוליטית כזו או אחרת, ואפילו להתסיס אותם לפעול בזירה הפוליטית, מחוץ לאולם התיאטרון. בגרמניה של רפובליקת ויימאר (1918-1933) היתה הפוליטיקה נושא מרכזי בתיאטראות על סוגיהם השונים, והתיאטרליות אפיינה גם את הנאומים באספות הבחירות, בעצרות, בהפגנות, ולמעשה בכל תחומי החיים. מופע הפוליטיקה תפס מקום מרכזי בחיי הגרמנים של אז, והוא תופס מקום מרכזי גם בחיי הישראלים של היום. השיעור יועבר באמצעות מערכת זום ויכלול הרצאות של סגל החוג לתיאטרון ומרצים אורחים. ההרצאות יתמקדו בגרמניה של אז ובישראל של היום, עם מבט מרחיב אופקים לאתונה של המאות החמישית והרביעית לפנה"ס. השיעור הוא חלק מאשכול שיעורים המוקדש לתיאטרון ופוליטיקה.

דרישות השיעור: נוכחות מלאה (חובה להשתתף עם מצלמה פתוחה) וכתובת עבודה מסכמת קצרה על פי אחת מההרצאות, תוך דיון בשני מאמרים מומלצים.

01א118.2539, תאטרון פוליטי בגרמניה של רפובליקת ויימר (Academic Skills – School of the Arts)

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
ד"ר שלי זר-ציון

רפובליקת ווימר קצרת הימים התאפיינה ביצירתיות מתפרצת בכל תחומי האמנויות, ובצמיחתה של אמנות פוליטית מחוייבת ונועזת. קורס זה שם לו למטרה לחקור את היצירה התאטרונית והקולנועית פורצת הדרך שנוצרה למן ערב מלחמת העולם הראשונה ועד לעלייתה של גרמניה הנאצית. נכיר את פעלם של מחזאים ויוצרי תאטרון בולטים, ביניהם מקס ריינהרדט, ארוין פייסקטור, ארנסט טולר, וברטולט ברכט, שחקנים כפריץ קורטנר ואלכסנדר גרנך. נדון בשפה הפוליטית הייחודית שהם פתחו ביצירותיהם, שנהגו בין האקספרסיוניזם הפרוע והזועק, ועד לסגנון האובייקטיביות החדשה. בנוסף נדון ביצירה הקולנועית של יוצרים מובילים כגון פריץ לאנג ופאול וגנר, ונחקור את הזיקה שבין הקולנוע של התקופה למופעים הפוליטיים החיים בתאטרון ובקברט.

01א118.2544, חשיבה לבמה (Thinking for the Stage)

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
ד"ר עירא אבנרי

מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים מפתחות לקריאה מעשית של מחזות קאנוניים, תוך שימת דגש על חשיבה חזותית ועל תרגום המחקר הדרמטורגי של הטקסט לכדי דימויים בימתיים. נקודת המוצא לדיון תהיה תבניות דרמטיות, חלל וזמן, המוסכמות התיאטרוניות בתקופה בה נכתב המחזה, ועוד. במהלך הקורס, שיתמקד במחזות שעוסקים במושג הבית ובמוטיב השיבה הביתה, יתנסו התלמידים בפענוח פוטנציאלים בימתיים הגלומים במחזה עצמו ובפיתוח דימויים משלהם המגיבים לבחירות המקוריות של המחזאי.

01ב118.2540, מופע ומגדר: פיתוח אוריינות ביקורתית פמיניסטית דרך תיאטרון (Performance and Gender: Practicing Feminist Critical Literacy through Theatre)

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
ד"ר דורית ירושלמי

השיעור נועד לפתח מודעות למנגנוני ההחלשה, המשטור והצמצום, באמצעות מפגש עם הצגות, מופעים, כמו גם, הגות פמיניסטית. ידע הוא כוח. כאשר אנחנו רוכשות מושגים וכלים ביקורתיים הם נותנים לנו כלים להבין טוב יותר את ההתנסויות שלנו. דרך המפגש עם טקסטים מעוררי השראה מתולדות התיאטרון ומופעים אקטיביסטיים נלמד על מנגנוני דיכוי שמופעלים בחינוך, כמו גם על טקטיקות של מחאה, שחרור והעצמה. התיאטרון, הדיר ודיכא נשים על רקע מגדרי, אך גם היה שותף פעיל בסדר יום פמיניסטי וקידם מודלים של מופעים שחושפים את ההבניות החברתיות של המגדר, ובתוך כך, בדק גבולות במציאות ובאמנות.

01ב118.2811, המופע כתרופה (Curative Performance)

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
פרופ' עתי ציטרון

משחר קיומה פיתחה האנושות טיפול באמצעים פרפורמטיביים כתוספת או כתחליף לטיפול התרופתי. טיפול זה נעשה הן ברמה האישית והן ברמה הציבורית. בשתי הרמות מהווה הפולחן מסגרת לתהליך הריפוי או התיקון. התבנית המקודשת שלו מכילה מוסיקה וריקוד, תיאטרון פיזי, שירה אפית ודרמטית, שימוש במסכות ו/או בובות והפגנת כישורים וירטואוזיים או על-טבעיים. בפולחן מתקשרים המבצעים עם אבות אבותיהם ועם הכוחות האלוהיים והדמוניים. באמצעותם, הם מתוודעים לקלקולים שנגרמו לחברה (כגון מגיפה, בצורת, שיטפונות) או ליחיד (כגון דיכאון, עקרות, דלקת) ומבצעים פעולות לתיקונם. המרפא בטקסים המסורתיים הוא כהן הדת, הרופא או השמאן – האמן הבינתחומי המרפא באמצעות צמחי מרפא ואמנויות. במהלך השיעור נכיר ונבחן את האקט הפולחני כפעולה מתקנת (זהו רק אחד מתפקידי של הפולחן), כשאנו מתמקדים בתופעת השמאניזם על גילוייה המגוונים ברחבי העולם, מסיביר עד דרום אמריקה. כמו כן נבדוק את המקבילות לפעולות אלו בחברה הטכנולוגית בת ימינו ונקדיש דיון מיוחד לליצנות הרפואית ולקשר שלה לליצנות הפולחנית.

דרישות הקורס: קריאת מאמרים, צפייה בסרטים והכנת שאלות לדין, הצגת נושאים בכיתה, יצירת מופע פולחני בקבוצות בסוף השנה, והגשת עבודה מסכמת.

0118.2534ק01, התיאטרון כראי הנפש: על החיבור בין התיאטרון והפסיכולוגיה

שיעור, 2 נ"ז, 2 שש"ס
שושי קיסרי

הקורס יעסוק בנקודות המפגש בין התיאטרון והפסיכולוגיה ובאופן בו שני תחומים אלו מאירים ומבהירים זה את זה. יוצגו האופנים דרכם ניתן להבין ייצוגים ואלמנטים תיאטרוניים שונים באמצעות הפסיכולוגיה וכן יוצגו האופנים דרכם ניתן לייצג תהליכים נפשיים שונים בשפת התיאטרון. באופן זה נעסוק בנושאים: קתרזיס, קונפליקט, מודל הדחף, יחסים בין מודע ולא מודע, התפקיד הדרמטי כייצוג היבט בעצמי, תסביך אדיפוס, מרחק אסתטי, השתקפות (mirroring), התבוננות על תופעת המשחק בהקשרים שונים. הקורס הינו תיאורטי ומשלב תרגילים שונים בתיאטרון לצד מפגש עם המחזות.

0118.2991א01, סאטירה: מפטרוניוס ועד "היהודים באים" (Satire: From Petronius until "The Jews are Coming")

פרו-סמינריון, 4 נ"ז, 4 שש"ס
ד"ר מסעוד חמדאן

הקורס יעסוק במקורות הז'אנר סאטירה, במאפייניו הבולטים וביצירות סאטיריות בולטות לאורך ההיסטוריה ועד ימינו.

0118.2993ב01, קרנבל ותיאטרון (Carnival and Theatre)

פרו-סמינריון, 4 נ"ז, 4 שש"ס
ד"ר מסעוד חמדאן

הקורס יעסוק בהשפעת הקרנוואל הקדום על התפתחות גילויים תיאטרוניים וסימי תיאטרוניים עממיים בתרבות הערבית ובזיקה בין גילויים אלה לתיאטרון הערבי מן העת החדשה.

0118.3996א01, הפואטיקה התיאטרונית של ברטולט ברכט: דרמה, מופע ותיאוריה

(The Theatrical Poetics of Bertolt Brecht: Drama, Performance, Theory)
סמינר, 6 נ"ז, 4 שש"ס
ד"ר רותי אבליוביץ'

ברטולט ברכט (1956-1989) הוא מהיוצרים המשפיעים ביותר על התפתחותו של התיאטרון המודרני והפוסטמודרני. גישתו לתיאטרון מזהה עם תיאטרון פוליטי, יש שיאמרו אפילו מהפכני, אשר דחה מוסכמות אמנותיות מקובלות ותחתן המציא עקרונות תיאטרוניים חדשים. במסגרת סמינר זה נבחן יצירות מרכזיות של המחזאי, ונלמד לעומק את העקרונות המנחים את התיאטרון שלו. נבחן גישות שונות למימוש בימתי של רעיונותיו של ברכט, ולאדפטציות ופרשנויות פרפורמטיביות מגוונות ליצירותיו על ידי יוצרי תיאטרון מרכזיים. במסגרת זו נבחן את האופן בו יצירותיו של ברכט צברו משמעויות חדשות בהתאם לנסיבות הפוליטיות וההיסטוריות של הצגתן.

0118.3997ב01, עיר, תיאטרון ומופע: שיטוט בשיח המרחב והאזרחות

(City, Theatre and Performance: Wandering through the Discourse of Space and Citizenship)
סמינר, 6 נ"ז, 4 שש"ס
ד"ר דורית ירושלמי

מופע תיאטרון אינו מתקיים ב"חלל ריק" (כהכרזתו של הבמאי הנודע פיטר ברוק), הואיל ומרחב לעולם אינו כלי קיבול ניטרלי. תיאטרון הוא חלק מהמרחב האורבני, מייצר את החוויה האורבנית ובתוך כך מייצר את העיר עצמה. בהשראת "המשוטט" של וולטר בנימין הסמינר יערך כשיטוט במושגי מרחב וקריאות מרחביות של תיאטרון ומופע בהקשרים עירוניים. הוא יכלול היכרות עם מושגים מרכזיים, ביניהם, מקום, מיקום, סביבה, אתר, מרכז/שוליים, מרחב נגדי, הטרוטופיה, גיאוגרפיות של זהות ועוד.

נעסוק באתרי תיאטרון, בייצוגים של ערים על במת התיאטרון, בהיבטים מרחביים של מצבי חירום והשלכותיהם על מרחבי תיאטרון ומופע, כמו בתקופה של מגפות, מלחמות וכיזא באלה.

01א118.1407, סדנת הפקה: אנטיגונות (Antigones)

שיעור-סדנא, 3 נ"ז, 3 שש"ס
ד"ר עירא אבנרי

פרויקט בימתי הבוחן את המיתוס העתיק אודות אנטיגונה וכמה מגלגוליו בדרמה המודרנית, במחזות שנסמכו על מחזהו של סופוקלס כדי לנסח תגובה פוליטית להווה המידי באירופה של ימי מלחמת העולם השנייה. המחקר יוביל ליצירה בעקבות עיבודו של ברטולט ברכט למחזה, שטרם הוצג בישראל ושיתורגם לראשונה לעברית במיוחד עבור פרויקט זה. בעיבודו של ברכט, אנטיגונה איננה לוחמת חופש אלא חלק מהמעמד השליט, שהתעוררה לפעולה כנגד השלטון רק כאשר העוולות שהוא חולל נגעו ישירות לביתה ולמשפחתה.

01א118.2409, הפקה: מצאתי במחסן (Store-room stories)

סדנא, 2 נ"ז, 3 שש"ס
ארי טרברג

מחסן התיאטרון הוא צומת, מלון, אלבום זכרונות, בית קברות. מאוחסנים בו חפצים ותלבושות שהם פקעות של דמויות, סיפורים, חילופי-בק, פתרונות קסם, גופים מזיעים, ידיים עובדות, מוחות משתוללים. אלה אובייקטים שספגו אור זרקורים ורטטו ממחיאות כפיים, ומאז הם צוברים אבק כמו זכר למשהו, אבל כזה שנושא בתוכו פוטנציאל.

במהלך הסמסטר נכנס למחסן ונצא ממנו אחרים בכל פעם. ניתן למה שנוציא להוציא מאתנו; ניתן למה שנמצא למצוא אותנו ובנו; נפיח סיפור חדש וחיבור חדש מדברים שנוצרו לשימוש אחר. בסוף הסמסטר הסטודנטים יציגו הפקה בבימוי ארי טרברג המורכבת מיצירות קטנות שהם יצרו יחד או לחוד במהלך הקורס.

01ב118.2410, הפקה דו-לשונית: הצגת ילדים

סדנא, 2 נ"ז, 3 שש"ס
סיואר עווד

הצגת ילדים שבמרכזה עומדים סיפורים קצרים המוצגים בפני הצופים הקטנים בביצוע של להקת שחקנים (סטודנטים מהחוג לתיאטרון). ההצגה בעיקרה תהיה בשפה הערבית, ובאמצעות שימוש במשחקי מילים, תהיה נגישה גם לקהל שאינו דובר ערבית. אחת המטרות היא להעניק במתנה לילדים דוברי השפה הערבית אוצר מילים קטן בערבית.

הכלים שדרכם תיבנה ההצגה יהיו כלים של תיאטרון סיפור, של דמות החכואתי ושל התיאטרון האפי של ברכט. הסטודנטים יתנסו בעבודה עם סיפור, פירוק לגורמים לפי נקודות מבט של הדמויות השונות, ובשימת לב לפעולות הדיבור, הפעולה הפיזית והקשר ביניהן. הסיפורים שבהם נעסוק ישאבו מסיפורים עממיים ערביים ומהספרות הערבית.

השפה הבימתית תהיה מינימליסטית ותתבסס בעיקר על עבודת השחקנים, עם אפשרות לשימוש באביזרים. השאיפה היא לעבוד עם מוסיקה חיה, שהשחקנים ישתתפו ביצירה שלה.

01א118.2312, אלתור וביצוע של טקסט דרמטי (Improvisation and performance of dramatic texts)

שיעור-סדנא, 2 נ"ז, 4 שש"ס
פרופ' עתי צירון

גוף השחקן הפועל בחלל הוא נקודת המוצא באלתור הפיזי, המתבצע ללא מלים, אך בשילוב עם עבודה קולית. לכן נלמד תחילה להכיר את הגוף ויכולותיו, להקשיב לו, לאתגר אותו, לשכלל את שליטתנו בנשימה ובקול. אח"כ נגלה את החלל בו אנו פועלים ונתוודע למימד הזמן בעבודה. נמציא את משפטי התנועה הראשונים ונכיר את עקרונות בניית הקומפוזיציה. ניפתח גם אל הגופים

האחרים הפועלים באותו מרחב ונלמד להתייחס אליהם. נעבור מאלתור סולו לאלתור בזוג ובקבוצה, כשהקשבה הדדית, קבלת נתונים ופיתוחם, ושחרור הדמיון מכבלי המחשבה המתכנתת הם העיקר. הסטודנטים יכינו עבודות בבית, ביחידים, בזוגות ובקבוצות קטנות. אל הטקסט נגיע באמצעות ההיכרות עם פעולה, פיזית ודרמטית. אחרי שנקרא את הטקסט פעמים אחדות, נלמד ונבצע את המחקר הנדרש, נתמודד עם מונולוגים ותמונות בודדות מטקסטים מגוונים, כשתפקיד הבמאי עובר בתורנות בין הסטודנטים.

0118.1261 פעולת הדיבור (The Act of Speaking)
שיעור-סדנא, 2 נ"ז, 4 שש"ס
פרופ' עתי ציטרון

מעבדה להגיה, שכוללת תרגילי נשימה, יציבה והיכרות עם השרירים מפיקי הדיבור, תרגול תנועות ועיצורים, תוך שימוש במשפטי איגיון. הסטודנטים יקראו טקסטים מנוקדים מספרי ילדים, בהקפדה על עברית תקנית וביטוי נכון של תנועות ועיצורים, יתודעו לסוגי טקסטים מגוונים שדורשים קריינות בעלת אופי ספציפי כגון יומן אישי, נאום פומבי, חדשות, פרסומות, שירה ופרוזה. בעבודה תודגש העובדה הבסיסית, שקריאה בפני קהל הנה פעולה פרפורמטיבית לכל דבר ועניין.

דרישות הקורס: העבודה תכלול תרגול ביחידים ובזוגות במהלך השיעור ובבית. נוכחות והשתתפות פעילה הן חובה, ולא יתאפשרו איחורים לשיעור ויותר משני חיסורים במהלך הסמסטר. הסטודנטים מתבקשים להגיע לשיעור בבגדי עבודה נוחים, שחורים. הציון ייקבע ע"פ העבודה הסדירה בשיעור (60%), תוך הערכת ההתקדמות האישית של כל סטודנט מנקודת ההתחלה האישית, והגשת עבודת סיכום (40%) שבה יקרא כל סטודנט קטעים מתוך אלה עליהם נעבוד במהלך הסמסטר.

0118.1069 + 0118.1069 עבודת השחקן (Actor Training)
שיעור-סדנא, 3 נ"ז, 6 שש"ס (3 שש"ס בכל סמסטר)
סלווה נקארה

מטרת הקורס להתנסות ביסודות המשחק, לגבש ארגז כלים מקצועי ולפתח טכניקה, לעסוק במיומנות ותובנה משחקית. ההתנסויות והתרגילים יבססו את היסודות שעליהם נבנית עבודת השחקן.

יוצרים רבים של התיאטרון פיתחו תיאוריות לגבי המשחק, הסדנה תתבסס על יסודות ההגות והגישות של סטניסלבסקי ואיוואנה צ'כב במשולב. בסדנה נלמד שפה מקצועית הכוללת את המונחים שלהלן: זיכרון רגשי, הרגשה יצירתית, ההרגשה הנכונה ששחקן צריך להרגיש, לחוש, להקשיב, לראות ולטעום. מטרת על, מטרת הסדנה, מה רוצה הדמות במהלך הסדנה.

מכשולים-גופניים רגשיים ומנטאליים שמקשים על השחקן להשיג את המטרה. תחליף, יצירת הזדהות עם דמות אמיתית מחייו של השחקן. תמונות שעולות בראשו של השחקן בזמן שהוא מדבר או שומע. מקצבים ופעולות, שינויים במחשבה "ביט". רגע לפני כניסת השחקן, שמספק לו פעולה. מקום וקיר רביעי, תכונות של מקום ממשי בחיי השחקן, למציאות הפיזית של הדמות. התנהגות פיזית של השחקן. מונולוג פנימי שמתגלגל בראשו של השחקן בזמן ביצוע התרגיל או הסדנה. נסיבות מוקדמות, ההיסטוריה של הדמות ומצבור חוויות החיים. לשחרר, ליצור התנהגות אנושית בזרימה טבעית של החיים. אפיון דמות, מניעים תבניות פעולה. משמעות החלל, ליצור מקום. מטפורות בימתיות, חפצים כדמויות, אובייקטים. היכולת לביצוע פעולת דיבור ולהפוך את המילה לדבר עצמו ואת הדיבור לאמנות. דיקציה טובה והאינטגרציה בין הגוף והנפש. זמן, תיאטרון הוא אומנות המתרחשת בזמן. התנסות בחוויות זמן שנעה בין הזמנים ביחסית להווה. זיכרון העבר והציפיות לעתיד שלה.

בעבודות הסיום הסטודנטים יתבקשו לתחקיר דוקומנטרי, פיענוח הדמות, הטריגר שמוביל אותה, פיתוח מיומנות של התבוננות במציאות (גם כצופה מהצד) היכרות עם החיים, יכולת של האמן להפוך את המוכר הנראה לדימויים בימתיים מובנים. לזהות סיטואציה דרמטית, יחסי דמויות, עבודה עם פרטנר, קונפליקט, סיפור שעומד מאחורי הדמות וייצוג, גילוי עולם הדימויים. יציגו סצנה שנולדה מהמפגש וההתבוננות. העבודה תתפתח דרך אימפרוביזציה.

0118.1302 + 0118.1301 משחק דרך השטות (Playing through the nonsense)

שיעור-סדנא, 3 נ"ז, 6 שש"ס (3 שש"ס בכל סמסטר)
משה מלכא

בשיעור-סדנא נלמד ונתנסה בחוקי המשחק מתוך שטות ושמחת המשחק, תיאטרון פיזי, חופש ושחרור, זרימה, צחוק, אנסמבל, ליצן קלאסי ומודרני, קול וג'ברי, אבסורד, נונסנס, דמויות בופון, תיאטרון רחוב, מסעות אל עבר הטירוף שבמשחק בעזרת יצירה ויצירתיות.

0118.1149 + 0118.1148 תנועה (Movement in Physical Theater)

שיעור-סדנא, 3 נ"ז, 6 שש"ס (3 שש"ס בכל סמסטר)
נועם רובינשטיין

הסדנא נועדה לתת מענה לצורך של סטודנטים לתיאטרון במסגרת לאימון בתנועה ויצירה בתנועה. בסדנא יילמדו טכניקות שונות שירחיבו את כלי העבודה, ביניהן, כיצד לפעול מתוך אימפולסים, תנועה מתוך מערכות גוף שונות, עבודה על הקשבה ופעולה, שחרור ויזמה, וכן, התנסות בחיבור גופני, שליטה, נוכחות, דמיון וכוונה רגשית. ההתנסות תכלול תרגילי קבוצה, עבודת זוג, עבודת סולו, ועבודת פרפורמנס מול קהל.

0118.2929 + 0118.2930 עבודת המנחה בתיאטרון הקהילתי

(The facilitator work in the community theater)
שיעור-סדנא, 3 נ"ז, 6 שש"ס (3 שש"ס בכל סמסטר)
מיכל מירון-גלפז

קורס זה הינו קורס מעשי בתיאטרון קהילתי במהלכו רוכשים הסטודנטים כלים לעבודה עם אוכלוסיות שונות בקהילה. בקורס נכיר מקרוב את עבודתו של המנחה/הבמאי הקהילתי ואת האופן שבו הוא פועל בקהילה. נלמד את אבני היסוד של בניית מערך שיעור בתיאטרון וכיצד ניתן על בסיס זה להנחות אוכלוסיות שונות ובסגנונות שונים. נדון בסוגיות הקשורות בעבודה עם קבוצה ובעבודה עם חומרים אישיים. הלמידה בעיקרה תתבצע באופן חוויתי בשילוב שיחה וחומרים תיאורטיים, הסטודנטים יתנסו בכתיבה והנחייה של מערך שיעור בכיתה. בסמסטר ב' יצאו הסטודנטים להנחות מספר מפגשים בקהילה.

הקורס בחלקו יתקיים באופן מקוון

0118.2936 + 0118.2937 תיאטרון-סיפור לילדים: מימוניות עיבוד, בימוי וביצוע

(Storytelling theatre for children: Adaptation Skills, Directing and Performing)
שיעור-סדנא, 3 נ"ז, 6 שש"ס (3 שש"ס בכל סמסטר)
שרה סיבוני

לקורס מטרה כפולה: הענקת כלים ומימוניות בתחום של תיאטרון-סיפור לילדים והתנסות במהלך שלם של יצירה – בחירת סיפור, דרכי עיבוד, דרכי ביצוע הבימתי, עבודה קבוצתית, הכנת פעילות משתפת קהל והתנסות בביצוע מופע מול קבוצת ילדים. לקראת סוף סמסטר ב' ייצאו הסטודנטים לפעילויות במועדוניות הטיפוליות ובמוקדי קהילה נוספים בעיר.

0118.1067 אימון השחקן: גוף, נוכחות, אינטימיות (Actor Training: Body, Presence, Intimacy)

שיעור-סדנא, 2 נ"ז, 4 שש"ס
בשאר מורקוס

סדנא זו מבוססת על מקבץ תרגילי משחק המתמקדים בפיתוח הגוף ככלי לעבודת השחקן. דרך אימונים פיזיים ומשחקי במה גופניים בטכניקות שפיתחתי בעבודתי כבמאי הסדנא תכוון את המשתתפים לגלות את הגוף ככלי בעל נוכחות, ויכולת להפוך את הרעיון ו/או הדמיון הבימתי לפעולה בימתית חיה (נוצרת כאן בחלל) ועכשיו (מול הקהל).

בחלק הראשון של הסדנה נתנסה בתרגילים העוזרים לנו לחצות את קווי וגבולות השליטה שלנו על עצמנו, כדי לגלות דרך החוסר שליטה את הרגשות, הכאבים והמחסומים האישיים ולהבין את השפעתם על הגוף. בחלק השני של הסדנה נפנה לתרגילים העובדים על אימון הגוף דרך טכניקות שליטה בגוף (פיזית ורגשית), דרכם נלמד איך לשחרר מה שגילינו בזמני חוסר השליטה ובאותו זמן לשמור על עצמנו, נעסוק ונתנסה בדרכים לשליטה ברגשות, בזעם, בעייפות, בזיכרונות האישיים, בכאב הפרטי. ובחלק השלישי נתחיל להשתמש בשליטה שפיתחנו כדי להגיע למשחק אינטימי ומקצועי.

0118.2542 ב118.2542 שייקספיר – כל הבמה מלים, וכל המלים עולם

(Shakespeare - all stage words, and all words world)

שיעור-סדנה, 2 נ"ר, 3 שש"ס

דורי פרנס

נקודת המוצא שלנו תהינה המלים של שייקספיר, וכיצד השתמש בהן כדי לברוא עולם במה עשיר ממש כמו העולם שמחוץ לבמה. לא בכדי נקרא התיאטרון שבו הציג את רוב מחזותיו "הגלובוס".

הכלי המרכזי של שייקספיר היה השפה. "הערב נשמע הצגה", אומר המלט. אנחנו נתמקד בשייקספיר כאיש תיאטרון שכתב לאוזן, מלים שאמורות להישמע ולא להיקרא. בשלב מוקדם של הקורס נראה איך השפיעו צורתו הפיזי של התיאטרון ותנאי העבודה התיאטרלית של התקופה על הכתיבה עצמה.

בהמשך נבחן את שפתו של שייקספיר מכמה היבטים: ראשית, מה הם האמצעים הצורניים שמרכיבים את הדיאלוג השייקספירי: פרודה, חרוז לבן, חרוז, משקל, ומקצב, משחקי מלים וכו'. איך שייקספיר משחק בין הצורות ומה זה אומר מבחינה דרמטית. שנית, איך הוא מאפיין דמויות דרך שפה וצורת דיבור. במסגרת זו, נעקוב למשל אחר תפקידי ה"שוטה" במחזותיו. שלישית, מה קורה לכתיבה לאורך קריירת הכתיבה שלו, כשהשימוש בשפה נעשה פרוץ יותר. נראה גם איך השפה של שייקספיר – בתקופה שבה האנגלית היתה שפה גמישה ומתפתחת שסופגת השפעות רבות ומאפשרת חידושים רבים – דומה באופן מסוים לעברית של ימינו, שגם היא עדיין מין "שפה בהתהוות". לאור זה, נראה איך מתרגמים שונים התמודדו ומתמודדים עם האתגרים הללו.

נקרא סצנות או קטעי מחזות, וננסה לפצח דרך הכתוב את הרמזים ששייקספיר איש התיאטרון משגר אלינו בבואנו להציג את מחזותיו על במה. בשלב מתקדם יותר של השיעורים, נתמקד בכמה מחזות מסגנונות שונים: טרגדיה, קומדיה, מחזה היסטורי – ואחד מן המחזות האחרונים, שקשה לקטלג אותם.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, קריאת חומרים מקדימים והכנת חומר לדיון, השתתפות בסצנות שיודגמו ויידונו בשיעורים. עבודה קצרה על אחד ממרכיבי התיאטרון השייקספירי שבהם נתעסק, והשתתפות בשיעור מסכם שבו נקרא סצנות נבחרות.